

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA

Probační a mediační služba
Senovážné náměstí 995/1
110 00 Praha 1
PMS-Spr 05135/2021-025

Počet listů: 15
Počet příloh: 0

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2020

Probační a mediační služba

Předkládaná výroční zpráva analyzuje odbornou činnost Probační a mediační služby (dále jen „**Služby**“) za rok 2020, popisuje její ekonomickou situaci a podává srovnání stavu čerpání rozpočtu s přecházejícími účetními obdobími.

ODBORNÉ ČINNOSTI¹

Pachatelé trestné činnosti

V roce 2020 Služba evidovala celkem 22 122 nových případů přípravy podkladů k rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení (dále jen „OČŘ“) a uložených sankcí. Ve srovnání s počtem nově evidovaných případů v roce 2019 tak došlo k poklesu, a to o 11,9 %. Naplno se tak projevil dopad epidemické situace v ČR, nepřímo v podobě poklesu registrované kriminality či přímo v podobě omezení činností Služby epidemickými opatřeními. To se zejména projevilo poklesem případů přípravy podkladů k rozhodnutí OČŘ a v oblasti mediačních činností.

Příprava podkladů k rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení (nově evidované případy, % ve srovnání s rokem 2019)

V roce 2020 zahájila Služba přípravu podkladů k rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení v 7 734 případech (- 19,9 %). V přípravném řízení a řízení před soudem se jednalo o 7 236 případů, tj. 93,6 % připravovaných podkladů a ve vykonávacím řízení to bylo 498 nových případů, tj. 6,4 % všech případů této agendy. V roce 2020 evidovala Služba celkem 752 nových případů přípravy podkladů pro rozhodování orgánů činných v trestním řízení v agendě mládeže. Mládež tak tvoří 9,7 % agendy přípravy podkladů pro rozhodnutí.

V rámci přípravného řízení a řízení před soudem bylo v roce 2020 zahájeno 6 775 případů (- 20 %) zprostředkování řešení konfliktu s možností odklonu trestního řízení a přípravy podkladů k uložení trestu obecně prospěšných prací a domácího vězení. Služba zároveň zahájila 63 případů (- 10 %) zpracování stanoviska k uložení nahrazení vazby dohledem či jiným opatřením.

V roce 2020 bylo ve vykonávacím řízení zahájeno 498 případů zpracování stanoviska k možnosti podmíněného propuštění (- 26,1 %) a 371 stanovisek (- 12,7 %) k možnosti uložení trestu obecně prospěšných prací a domácího vězení jako přeměny některého z alternativních trestů.

Výstupy činnosti probačních pracovníků²

V průběhu roku 2020 bylo realizováno 471 mediací mezi obětí a pachatelem (- 38,7 %) a 7 rodinných skupinových konferencí (- 30 %).

Probační pracovníci zpracovali za rok 2020 celkem 4 551 stanovisek (- 9,1 %) k možnosti uložení trestu či trestního opatření obecně prospěšných prací či přeměny jiného alternativního trestu v trest obecně prospěšných prací, 402 institutů předběžného šetření (- 35,5 %), při kterém jsou zjišťovány možnosti uložení trestu domácího vězení či možnost přeměny jiného trestu v trest domácího vězení a 3 048 tzv. zpráv o spolupráci (- 28,8 %) směřujících k posouzení možnosti řešení trestní věci odklonem. Probační pracovníci také zpracovali 434 stanovisek (- 22,8 %) k žádosti o podmíněné propuštění s dohledem.

Kontrolované sankce a opatření (nově evidované případy, % ve srovnání s rokem 2019)

V roce 2020 zahájila Služba kontrolu uložené sankce či opatření v 14 405 případech (- 7 %). V přípravném řízení a řízení před soudem se jednalo o 646 případů, tj. 4,5 % sankcí a opatření. Ve vykonávacím řízení to bylo 13 759 nových případů, tj. 95,5 % případů. V roce 2020

¹ Zdroj dat: export dat probační rejstřík Agendového informačního systému Probační a mediační služby 12/2020, monitoring spolupráce s obětmi trestných činů 12/2020, Pozn.: Uvedené hodnoty jsou ve srovnání s údaji ze zpráv do roku 2018 očištěny od postoupených spisů mezi jednotlivými kraji a středisky Služby.

² Probační pracovník: probační úředník nebo probační asistent.

evidovala Služba celkem 929 nových uložených sankcí či opatření v agendě mládeže. Agenda mládeže tvořila 6,4 % kontrolovaných sankcí a opatření.

V přípravném řízení a řízení před soudem byla Služba pověřena kontrolou nahrazení vazby dohledem či jiným opatřením ve 482 případech (- 8,9 %).

V roce 2020 bylo Službě uloženo provádět kontrolu přiměřených povinností a omezení v případech podmíněného zastavení trestního stíhání a podmíněného odložení podání návrhu na potrestání ve 131 případech (- 29,9 %).

Ve vykonávacím řízení bylo v roce 2020 podmíněně odsouzeným pachatelům uloženo 4 460 nových dohledů (- 14,5 %). V případě podmíněně propuštěných pachatelů bylo uloženo 2 179 nových dohledů (+ 11,9 %).

Druhou největší agendou z hlediska přírůstku případů v roce 2020 bylo zajištění kontroly výkonu trestu obecně prospěšných prací. Služba zajišťovala výkon celkem 6 237 nových trestů obecně prospěšných prací (- 4,6 %).

V roce 2020 byla Služba pověřena kontrolou 173 trestů domácího vězení (- 28,8 %).

Výkon kontroly trestu či trestního opatření v podobě zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce zahájila Služba ve 43 případech (- 25,9 %).

Pokles počtu nových případů v roce 2020 se dá odvodit jak od dopadů protipandemických opatření, která zasáhla v určité míře i justiční systém, tak ze snížení kriminality – i to lze alespoň z části přičíst omezujícím opatřením v České republice.

Kriminalita mládeže

V roce 2020 evidovala Služba celkem 1 664 nových případů dětí mladších 15 let a mladistvých. Agenda mládeže tak tvoří 7,5 % celkového ročního přírůstku nových případů. Ve srovnání s rokem 2019 došlo i v agendě mládeže k poklesu počtů nových případů, a to o 17,9 %.

V roce 2020 evidovala Služba celkem 752 nových případů přípravy podkladů pro rozhodování orgánů činných v trestním řízení v agendě mládeže, (jedná se o 9,7 % agendy přípravy podkladů pro rozhodnutí).

V roce 2020 evidovala Služba celkem 929 nových uložených sankcí či opatření v agendě mládeže (ty jsou často ukládány v kombinaci - např. dohled a výchovná povinnost společensky prospěšná činnost, nebo povinnost absolvovat probační či resocializační program). Agenda mládeže tvoří 6,4 % všech kontrolovaných sankcí a opatření.

Nejčastějším opatřením u dětí a mladistvých je dohled. Služba zahájila výkon dohledu v rámci 216 opatření a výchovných opatření (+ 3,2 %) ukládaným dětem mladším 15 let a mladistvým.

Drogová kriminalita

V roce 2020 Služba evidovala celkem 5 636 nových případů (+ 0,4 %) spadajících do kategorie drogové kriminality, tj. trestné činy související s užíváním omamných a psychotropních látek a alkoholu. V průběhu roku 2020 bylo v rámci odborných agend provedeno probačními pracovníky 4 743 drogových testů (- 11,6 %) a 3 653 alkoholových testů (- 27,4 %).

Oběti trestné činnosti

V roce 2020 probační pracovníci zahájili spolupráci a poskytli pomoc a poradenství 4 306 obětem trestných činů. Služba zprostředkovává také mediace mezi obětí a pachatelem a realizuje (zejména v případech dětí a mladistvých pachatelů) restorativní rodinné skupinové konference. V rámci těchto činností Služba zprostředkovává uzavření dohod o náhradě škody a dohod o vzájemném vypořádání vztahů.

V 90,7 % případů obětí se jednalo o dospělé osobu, v 3,9 % o dítě či mladistvého a zbylých 5,4 % tvořily osoby starší 65 let.

Ve srovnání s rokem 2019 došlo k poklesu počtu obětí trestných činů, se kterými Služba navázala spolupráci, a to o 15,1 %.

Průměrná případová zátěž

K 31. 12. 2020 probační pracovníci vykonávali odborné činnosti v rámci kontroly nad výkonem alternativních sankcí celkem v 25 764 případech. Oproti konci roku 2019 se počet těchto případů snížil o 0,7 %. Průměrná zátěž na jednoho pracovníka Služby ke konci roku 2020 byla 62 případů kontrolovaných sankcí (zejména dohledů a obecně prospěšných prací). Průměrná zátěž tak klesla v porovnání s lety 2019, kdy dosahovala hodnoty 63 případů. Za důvody poklesu průměrné zátěže můžeme považovat zejména celkový pokles počtu nových případů. I přes snížení rozdílů mezi středisky Služby dosahuje 7 z nich zátěže vyšší než 75 případů kontrolovaných sankcí na jednoho pracovníka. Hlavním důvodem aktuálního vývoje je zejména vzrůstající počet dohledů ukládaných jako součást podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. V těchto případech se jedná o intenzivní spolupráci služby s odsouzeným až po dobu 7 let.

Mimo kontrolu nad výkonem alternativních sankcí každý probační pracovník ročně zpracoval průměrně 22 podkladů pro rozhodnutí OČTŘ, což činí pokles oproti roku 2019 o 21,3 %. V roce 2020 také každý pracovník poskytl pomoc a podporu průměrně více než 10 obětem trestných činů. Jedná se o pokles v porovnání s rokem 2019, kdy každý pracovník poskytl pomoc více než 12 obětem.

Projektové činnosti

V roce 2020 Služba realizovala celkem 5 projektů spolufinancovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů a z Fondů EHP a Norska 2014-2021. Jednalo se o 3 projekty financované z Operačního programu Zaměstnanost: Křehká šance II, Na správnou cestu! II a Proč zrovna já? II, které v průběhu roku 2020 ukončily svou realizaci. Vedle nich realizovala Služba také projekt Agendový informační systém Probační a mediační služby podpořený z Integrovaného regionálního operačního programu a nově od roku 2020 i projekt Zpátky do života podpořený z Fondů EHP a Norska 2014-2021. Služba se také podílí na realizaci projektu Systém společného vzdělávání realizovaného Ministerstvem spravedlnosti a financovaného z Fondů EHP a Norska 2014-2021.

Projekt Křehká šance II

Předmětem projektu byl rozvoj a rozšíření dosavadní praxe Komisí pro podmíněné propuštění, zavedení dvou inovativních restorativních programů a zpracování návrhu systémových změn v oblasti podmíněného propuštění v ČR.

Doba realizace: 1. května 2016 do 30. dubna 2020

Rozpočet: 64 657 802,40 Kč (z toho podíl ESF 77,56 %)

Křehká šance II		Celkem	EU	Státní rozpočet
Schválený rozpočet projektu (dotace)	CELKEM DOTACE	64 657 802,40	50 148 591,55	14 509 210,85
	Přímé náklady	56 224 176,00	43 607 470,91	12 616 705,09
	Nepřímé náklady	8 433 626,40	6 541 120,64	1 892 505,76
Čerpání – rok 2020	Přímé náklady	2 369 712,73	1 837 949,19	531 763,54
	Nepřímé náklady	280 071,10	217 223,15	62 847,95
	Nezpůsobilé náklady	41 845,00	x	41 845,00

Projekt byl ukončen v dubnu 2020. V rámci projektu byly v 18 věznicích realizovány Komise pro podmíněné propuštění. Cílem bylo připravit vězněné osoby na bezpečný přechod na svobodu a zároveň komplexně a objektivně posoudit jejich připravenost na propuštění.

Tříčlenná komise byla složena ze zástupců Vězeňské služby ČR, Probační a mediační služby a zástupce neziskové či jiné organizace pracující s pachateli trestných činů. Komise pro účely rozhodnutí soudu vytvořila Stanovisko k podmíněnému propuštění shrnující jak připravenost pachatele na propuštění, tak rizika, která jsou s propuštěním spojena.

Odbornou platformou sdružující všechny justiční složky, kterých se problematika podmíněného propuštění týká, byl na základě výsledků projektu zpracován návrh na zvedení Komisí do české praxe.

V rámci projektu byl realizován program Vnímám I Tebe, který byl určen pro pachatele ve výkonu trestu odnětí svobody s cílem zvýšit odpovědnost odsouzených vůči obětem trestných činů. Program byl ke konci projektu realizován ve spolupráci s Vězeňskou službou ČR ve 13 věznicích a za celý projekt jej úspěšně dokončilo 367 účastníků (89 %) ve 47 bězích. Na jaře 2020 do realizace programu negativně zasáhla epidemie koronaviru a některé programy nebyly dokončeny. Program Vnímám I Tebe bude i po skončení projektu nadále k dispozici ve věznicích v rámci programu zacházení a také na svobodě v rámci realizace projektu Služby Zpátky do života.

V šesti lokalitách byl na principech restorativní justice rozvíjen program Rozvoj restorativní praxe. Jedná se o model pravidelné komunikace a účinné spolupráce mezi místní veřejností, samosprávou, neziskovými organizacemi, státními orgány, podnikatelskými subjekty a věznicí se zaměřením na témata spojená s bezpečným návratem odsouzených na svobodu, prevencí kriminality, uplatňováním práv obětí trestných činů apod.

Model zavedení Komisí pro podmíněné propuštění do praxe je připraven k implementaci. PMS poskytuje součinnosti při zajištění systémových podmínek pro tuto implementaci. Nabyté know how udržuje Služba v rámci svých interních metodických standardů, a to v maximální možné míře v rámci přípravy podkladů pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Implementace modelu do praxe v ČR je také součástí Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025.

Projekt Na správnou cestu II

Předmětem projektu byl rozvoj a rozšíření činnosti Týmů pro mládež a dvou programů pro mladistvé pachatele trestných činů v rámci systému soudnictví nad mládeží a posílení odborné spolupráce mezi institucemi.

Doba realizace: 1. května 2016 do 31. srpna 2020

Rozpočet: 42 665 000,40 Kč (z toho podíl ESF 77,56 %)

Na správnou cestu II		Celkem	EU	Státní rozpočet
Schválený rozpočet projektu (dotace)	CELKEM DOTACE	42 665 000,40	33 090 974,32	9 574 026,08
	Přímé náklady	35 554 167,00	27 575 811,93	7 978 355,07
	Nepřímé náklady	7 110 833,40	5 515 162,39	1 595 671,01
Čerpání – rok 2020	Přímé náklady	9 376 459,84	7 272 382,25	2 104 077,59
	Nepřímé náklady	1 266 372,62	982 198,60	284 174,02
	Nezpůsobilé náklady	75 399,00	x	75 399,00

Projekt byl ukončen v srpnu r. 2020. Jeho cílem byl rozvoj inovativních způsobů řešení kriminality mládeže a jejich zavádění do praxe. V 10 okresech pracovali koordinátoři Týmů pro mládež, jejichž hlavním úkolem byla podpora multidisciplinární spolupráce v oblasti práce s ohroženou mládeží a zavedení nového programu krátkodobého zaměstnání mladistvých pachatelů. S koncem projektu se koordinátoři především zabývali udržitelností výsledků svých týmů a podpoře pokračování spolupráce jednotlivých subjektů i po ukončení projektu.

Týmy pro mládež jsou efektivním nástrojem reagujícím na kriminalitu mládeže, jehož činnost Služba dlouhodobě podporuje. Podpora týmů pro mládež má nejčastěji podobu aktivního členství v lokálních platformách, nebo jejich samotnou koordinaci. K jejich udržení a rozvoji přispěla Služba také tvorbou a distribucí metodiky týmů pro mládež a navazujícího sborníku dobré praxe. Služba je také jedním ze členů Republikového výboru pro prevenci kriminality MV ČR, který usiluje o institucionalizaci týmů pro mládež a SVI a jejich další rozvoj.

V rámci projektu byl realizován na Brněnsku, Ostravsku a v severních Čechách resocializační program zaměřený na mladistvé a mladé dospělé, kteří se dopustili násilné trestné činnosti. Program byl veden na svobodě, v roce 2020 byl otestován program ve věznici v Kuřimi. Do programu Proti násilí vstoupilo v průběhu realizace projektu celkem 75 klientů. Program je dále realizován v rámci činnosti Programových center (viz Projekt Zpátky do života). Služba pak prostřednictvím Programových center podporuje systémové zajištění dostupných probačních a resocializačních programů v dostatečně široké nabídce ve vztahu k typu protiprávního jednání a dispozicím klienta a celkově tak přispívá k reintegraci pachatelů do společnosti a ke uvědomění si důsledků vlastního protiprávního jednání.

Projekt Proč zrovna já? II

Předmětem projektu bylo komplexní poradenství pro oběti trestných činů

Doba realizace: 1. července 2016 do 30. června 2020

Rozpočet: 86 675 635,47 Kč (z toho podíl ESF 77,56 %)

EU134 Proč zrovna já? II		Celkem	EU	Státní rozpočet
Schválený rozpočet projektu (dotace)	CELKEM DOTACE	86 675 635,47	67 225 622,87	19 450 012,60
	Přímé náklady	75 370 117,80	58 457 063,37	16 913 054,43
	Nepřímé náklady	11 305 517,67	8 768 559,50	2 536 958,17
Čerpání – rok 2020	Přímé náklady	7 745 288,15	6 007 245,49	1 738 042,66
	Nepřímé náklady	651 672,51	505 437,20	146 235,31
	Nezpůsobilé náklady	162 317,00	x	162 317,00

Hlavní náplní projektu bylo poskytovat poradenství obětem trestných činů. I v roce 2020 probíhala podpora na 56 poradenských místech, včetně pomoci zvláště zranitelným obětem ve zvýšené míře. Ve většině lokalit se vedle toho konala i setkání multidisciplinárních týmů zaměřených na posílení meziresortní spolupráce na regionální úrovni. V rámci projektu bylo realizováno vzdělávání s cílem zvýšit kvalifikaci v pomoci obětem trestných činů u sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách.

Za dobu realizace projektu byla poskytnuta pomoc 4 470 obětem (14 827 konzultací). Mezi nejčastější potřeby klientů patřily právní informace, psychosociální podpora a pomoc při uplatnění náhrady škody a odškodnění. Nejčastěji se věk obětí pohyboval v rozmezí 19-64 let, těchto klientů bylo 3 381. 878 klientů bylo starších 65 let. Z hlediska pohlaví byly klienty častěji ženy (2 831) než muži (1 639). Celkem 1 654 klientů bylo v kategorii zvláště zranitelných obětí. Nejčastěji se jednalo o oběti ohrožené násilím či pohrůžkou násilím (14 %) a oběti, které do této kategorie spadají z důvodu vysokého věku (12 %) nebo věku do 18 let (5 %).

Poradenskou činnost pro oběti po skončení projektu přebrala střediska Služby, na části středisek se podařilo zachovat samostatné pozice poradců pro oběti, kteří nadále při střediscích provozují poradny pro oběti.

Poradenská činnost pro oběti pokračuje i nadále. Poradenství převzala střediska Služby, přičemž Služba prostřednictvím účelově vázaných finančních prostředků (peněžních prostředků z majtkových trestních sankcí podle zákona č. 59/2017 Sb. - peněžní prostředky pro oběti) zajistila ve vybraných lokalitách samostatné pozice poradců pro oběti. Služba dále pokračuje v činnostech v rámci 2. Strategického cíle Koncepce: Rozvíjet systémové řešení služeb pro oběti. Po skončení projektu se díky možnosti využití těchto prostředků podařilo udržet chod poraden při 24 střediscích Služby. Poradci pracují na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce a poskytují pomoc, poradenství, doprovod na jednání atp. obětem trestné činnosti. V dalších letech, dle výše prostředků, plánuje Služba postupné rozšíření poradenských míst. Cílem je systémově zajistit pomoc obětem při všech střediscích, resp. rozšířit kapacity pomoci obětem zavedením specializované pozice poradce pro oběti.

Projekt Zpátky do života

V rámci projektu budou realizovány dvě aktivity – Programová centra a Probační dům.

Doba realizace: od 1. května 2020 do 30. dubna 2024

Rozpočet: 57 885 000 Kč

Financování: Norské fondy 2014-2021

Zpátky do života		Celkem	FM	Státní rozpočet
Schválený rozpočet projektu (dotace)		57 885 000,00	49 202 250,00	8 682 750,00
Čerpání – rok 2020	Čerpání	437 834,20	327 159,07	65 675,13
	Nezpůsobilé náklady	10 403,00	x	10 403,00

Ve 4 soudních krajích budou od 1. ledna 2021 založena Programová centra, jejichž hlavním cílem je poskytovat klientům Služby resocializační programy. Smyslem je posílit individuální práci s klienty a individuální řešení jejich obtíží za využití dostupných standardizovaných resocializačních programů. V rámci programových center budou poskytovány

- program pro řidiče – program pro dospělé pachatele trestné činnosti ve spojení s dopravou, zejména s řízením pod vlivem alkoholu, u kterých se projevují znaky agresivního a nedbalého chování za volantem a užívání návykových látek, zejména alkoholu, před řízením
- program pro dospělé pachatele, jehož cílem je budování schopnosti empatie u pachatelů, uvědomění si dopadů trestného činu, přijetí zodpovědnosti za trestný čin a možnosti odčinění způsobené újmy
- program pro mládež a mladé dospělé, jehož cílem je snížení rizika kriminální recidivy, zvládnutí rizikových situací a rizik obecně, zvládnutí zátěže, orientace v systému, vzdělání/práce, sociální vazby
- program pro mládež, jehož cílem je podpořit klienty v kontrole jejich chování v rizikových situacích, rozvoj pozitivních stránek klienta, posílení rodiny jako zdroje

Druhou aktivitou projektu je realizace pobytového resocializačního programu pro podmíněně propuštěné v probačním domě. Cílem je podpora pachatelů podmíněně propuštěných na svobodu při přechodu z vězeňského prostředí do běžného života, snížení recidivy podporou klientů v oblastech jako je bydlení, zaměstnanost, sociální vazby apod. V roce 2020 byl od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových získán vhodný objekt v Písku, na rekonstrukci objektu byl zpracován investiční záměr a nyní se připravují veřejné zakázky na projektovou dokumentaci a rekonstrukci objektu. Pobytový resocializační program by měl být zahájen v průběhu roku 2022.

Projekt Agendový informační systém Probační a mediační služby

Doba realizace: 1. srpna 2017 do 30. června 2022

Rozpočet: 48 620 000,00 Kč (z toho podíl EU 80,86 %)

Nový agendový informační systém PMS		Celkem	EU	Státní rozpočet
Schválený rozpočet projektu (dotace)		48 620 000,00	39 315 590,60	9 304 409,40
Čerpání – rok 2020	Čerpání	0,00	0,00	0,00
	Nezpůsobilé náklady	0,00	0,00	0,00

Projekt je zaměřen na modernizaci Agendového informačního systému (dále jen „AIS“) Služby za účelem zefektivnění a zjednodušení práce jejich zaměstnanců. V rámci projektu probíhá vývoj nového AIS, jež zajistí jednodušší uživatelské prostředí lépe přizpůsobené práci organizace, zrychlení komunikace a předání důvěrných dat mezi informačními systémy veřejné správy, rozšíření samoobslužných procesů, vyšší zabezpečení a zvýšení kapacit systému. Projekt komplexně přispěje k efektivnější práci a komunikaci v rámci Služby i s jejími klienty.

V průběhu roku 2020 byla připravena veřejná zakázka na AIS, která byla vyhlášena v říjnu 2020 a k 31. prosinci 2020 nebyla zakázka prozatím ukončena. V prosinci 2020 byla také vyhlášena veřejná zakázka na Odborné konzultace a dozor implementace AIS Probační a mediační služby, jejíž ukončení připadlo stejně jako u zakázky na Agendový systém až do roku 2021.

VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání probačních pracovníků bylo v roce 2020 zaměřeno na základní (ze zákona povinné) vzdělávání probačních úředníků a asistentů, dále na Systém dalšího vzdělávání (rozvoj specializací – odborných činností Služby) a na další vzdělávací akce poskytované Službou či externími subjekty, jejichž tematické zaměření přispívá k rozvoji dobré praxe Služby.

V roce 2020 absolvovalo vstupní adaptační kurz 20 probačních pracovníků. Byly ukončeny dva běhy základního (kvalifikačního a specializačního) vzdělávání, které absolvovalo 29 probačních pracovníků. V říjnu 2020 ukončilo úspěšnou zkouškou základní vzdělávání 23 probačních pracovníků. V září 2020 byl zahájen další běh kvalifikačního vzdělávání, do kterého bylo zařazeno 22 probačních úředníků.

V rámci Systému dalšího vzdělávání byla řada akcí pozastavena či zrušena z důvodu epidemické situace. Realizován byl kurz „Práce s riziky – hodnocení rizik a potřeb“ pro 12 probačních pracovníků.

V roce 2020 byly uzavřeny nové smlouvy s poskytovateli supervizí pro probační pracovníky, vedoucí středisek Služby a krajské vedoucí. Supervize probíhaly částečně online formou z důvodu epidemické situace.

Probační pracovníci se jako lektoři účastnili akcí Justiční akademie pro trestní soudce a státní zástupce: „Vykonávací řízení – podmíněné propuštění výkonu trestu odnětí svobody“ a semináře „Trestní sankce“. Čtyři probační pracovníci se účastnili vzdělávání Akademie Vězeňské služby ČR: „Seminář polštiny pro bilaterální spolupráci II“ a 15 zaměstnanců Služby se účastnilo XVII. ročníku konference primární prevence rizikového chování (online).

Služba je také partnerem projektu Systém společného vzdělávání, jehož realizátorem je realizovaným Ministerstvo spravedlnosti. Cíli projektu je vytvoření systému společného vzdělávání pro zaměstnance VS ČR, PMS, sociální kurátory a další zaměstnance resortu a odborníky, vytvoření společné platformy pro sdílení a předávání know-how, navazování a posilování kontaktů, vytvoření / úprava vzdělávacích programů ve vybraných oblastech, jejich realizace a tím zvýšení kvality v oblasti zacházení s odsouzenými i v oblasti manažerských, komunikačních a dalších dovedností. V roce 2020 proběhly v rámci Služby nominace na účast probačních pracovníků na vzdělávacích modulech projektu.

HOSPODAŘENÍ

Zhodnocení plnění rozpočtu

Zhodnocení plnění rozpočtu v tis. Kč

Ukazatel	Skutečnost 2020	Skutečnost 2019	Skutečnost 2018
Příjmy celkem	41.150,78	39.045	69.382
Výdaje celkem	377.842,09	401.830	421.084
běžné	368.014,71	389.536	371.083
kapitálové	9.827,38	12.294	50.001

Ukazatel	Skutečnost 2020	Schválený rozpočet 2020	Rozpočet po změnách 2020	Konečný rozpočet 2020
Příjmy celkem	41.150,78	32.408,51	32.074,01	32.074,01
Výdaje	377.842,09	384.997,19	399.791,91	448.887,91
běžné	368.014,71	357.051,32	381.460,03	418.345,48
kapitálové	9.827,38	27.945,87	18.331,89	30.542,43

Služba v roce 2020 hospodařila s rozpočtem výdajů ve výši 384 997,19 tis. Kč. Přiděleným rozpočtem byly pokryty všechny zákonné povinnosti uložené Službě právními předpisy nebo z nich vyplývající. Největší položku představují běžné výdaje, které zahrnují výdaje na platy a ostatní věcné výdaje na zajištění běžného provozu.

Investiční akce, které Služba realizuje, představují zásadní stabilizační, bezpečnostní a ekonomický prvek pro efektivitu činností Služby. Rekonstrukcí objektů a pořízením vozidel dochází k úsporám výdajů na opravy a údržbu. Realizací akcí v oblasti IT jsou m.j. vždy sledovány úspory v pracovním času pracovníků, včetně úspor v nahrazení analogové formy elektronickou. Provozní potřeby středisek Služby kryté z rozpočtu běžných výdajů jsou realizovány vždy pouze v nezbytném rozsahu, a pokud to je možné, tak takovým způsobem, který nevyvolává vznik dalších výdajů, zvyšuje efektivitu a je přímo podložen účelem zajištění výkonu zákonných povinností Služby.

Příjmy

Celkové příjmy v tis. Kč

Příjmy – třída	Skutečnost – rok předcházející hodnocenému roku	Schválený rozpočet – hodnocený rok	Rozpočet po změnách – hodnocený rok	Skutečnost – hodnocený rok
Daňové příjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Nedaňové příjmy	1.494,64	660,00	325,50	343,06
Kapitálové příjmy	0,00	0,00	0,00	0,00
Přijaté transfery	37.549,98	31.748,51	31.748,51	40.807,72
Celkem	39.044,62	32.408,51	32.074,01	41.150,78

Největší položku v rozpočtu příjmů představují přijaté transfery. V roce 2020 postupně docházelo k ukončení projektů Křehká šance II, Na správnou cestu! II, Proč zrovna já? II a přijaté transfery tak odpovídají schváleným žádostem o financování. Současně byl nově zahájen projekt Zpátky do života a přijaty prostředky dle § 12, odst. 3 zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí uložených v trestním řízení, které PMS ve smyslu tohoto zákona používá pro potřeby obětí trestných činů.

Výdaje

Celkové výdaje v tis. Kč za rok 2020

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění k RZ v %	Zapojené prostředky NNV
Výdaje celkem	384.997,19	399.791,91	377.842,09	94,51	48.232,01
V tom:					
Běžné výdaje	357.051,32	381.460,03	368.014,71	96,48	36.021,47
V tom:					
Platy a OPPP	232.056,04	248.256,04	236.497,10	95,26	9.734,57
Povinné pojistné	70.569,41	76.045,01	79.172,80	104,11	9.421,12
Převod FKSP	4.150,71	4.450,71	4.644,79	104,36	494,07
Ostatní věcné výdaje	50.275,15	52.708,28	47.700,02	90,50	16.371,71
Kapitálové výdaje	27.945,87	18.331,89	9.827,38	53,61	12.210,54

Rozpočet ostatních věcných výdajů v roce 2020 pokrýval všechny mandatorní i kvazimandatorní výdaje, byl dále využit k výdajům na mimořádné výdaje v souvislosti se situací COVID-19 a zvýšené výdaje na právní služby a konzultační služby. V roce 2020 byl v meziročním srovnání nižší o 18 % než v roce 2019 a o 24% nižší než v roce 2018. Toto je částečně způsobeno ukončením projektů financovaných z evropských finančních mechanismů.

Prostředky na platy

Kategorie	Skutečný průměrný přepočtený počet zaměstnanců za celý rok	Skutečné čerpání prostředků na platy k 31. 12. v tis. Kč	Průměrný plat v Kč
Zaměstnanci v pracovním poměru celkem	493,55	230.717,01	36.717

Účelové prostředky na celostátní programy

Na čerpání peněz z účelové vázaných finančních prostředků (peněžní prostředky pro oběti, peněžní prostředky sociální prevence a prevence kriminality, peněžní prostředky protidrogové politiky) měla vliv pandemie COVID – 19. Některé aktivity, které byly plánovány s osobní účastí, byly buď zrušeny, nebo přesunuty do roku 2021. Prostředky, které byly určeny na některé projekty, nebyly proto vůbec využity, příp. byly využity pouze částečně.

Fond sociální prevence a prevence kriminality (prostředky § 5399 sociální prevence a prevence kriminality)

Prostředky fondu byly využity na školení „Práce s riziky – hodnocení rizik a potřeb“, cíleného na zvýšení kompetence probačních pracovníků při strukturované práci s riziky. Vzhledem

k riziku nákazy onemocnění COVID – 19 se uskutečnil pouze jeden běh školení a ostatní běhy byly přesunuty do roku 2021.

Z prostředků byly dále zaplacený účastnické poplatky na XVII. ročník konference primární prevence rizikového chování, která se uskutečnila formou online přednášek a workshopů v měsíci říjnu. Byla zakoupena odborná literatura pro zaměstnance Služby, zaměřená zejména na témata radikalismu, občanskoprávních a trestněprávních oblastí a rozvoje odborných dovedností probačních pracovníků. V rámci plnění cílů Koncepce rozvoje probace a mediace do roku 2025 byly alokovány finanční prostředky na projekt, který je zaměřen na tvorbu a integraci nástroje, který umožňuje objektivní vyhodnocení rizik a potřeb s ohledem na jejich dopad na opakování trestné činnosti. Tento projekt má přesah do roku 2021.

Rozpočtové prostředky byly čerpány na rozpočtové položky 5136 (knihy, učební pomůcky a tisk) ve výši 23 tis. Kč, 5167 (školení a vzdělávání) ve výši 44,6 tis. Kč a 5716 (účastnické poplatky na konference) ve výši 17,9 tis. Kč.

Služba podporuje integraci lidí s trestní minulostí, je spoluorganizátorem Projektu Yellow Ribbon Run, spolu s Vězeňskou službou ČR a neziskovou organizací RUBIKON Centrum. Na akci se scházejí úspěšně integrovaní běžci, běžci ze státních institucí, neziskových organizací, firem i jednotlivci. Upozorňují tak na problematiku zaměstnávání bývalých odsouzených a oceňují zaměstnavatele, kteří dávají práci buď přímo vězňům nebo otevírají pracovní pozice lidem se záznamem v rejstříku trestů

Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace se akce v r. 2020 nekonala, ale pánuje se její obnovení, jakmile to epidemiologická situace dovolí.

Fond protidrogové politiky (§ 3541 protidrogová politika)

V průběhu roku byl schválen jeden projekt (Konference Síťování služeb a drogy 2020), na který s ohledem na epidemickou situaci však nebyly finanční prostředky čerpány. Prostředky fondu budou využity v roce 2021.

Použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí podle zákona č. 59/2017 Sb. (peněžní prostředky pro oběti)

Začátkem roku 2020 byla část prostředků využita na tisk letáků v rámci Evropského dne obětí, který upozorňuje na problematiku a práva obětí trestných činů.

Celkově byly prostředky nejvíce využity pro zajištění provozu poraden pro oběti. Po ukončení projektu Služby Proč zrovna já? II, který byl realizován v letech 2016-2020 a prostřednictvím poradců pro oběti zajišťoval širokou škálu služeb obětem trestných činů, bylo potřebné zajistit udržitelnost vytvořeného systému práce a navázání na výsledky projektu. Projekt byl ukončen ke dni 30. 6. 2020, a od 1. 7. 2020 Služba díky peněžním prostředkům z majetkových trestních sankcí zajišťuje provoz poraden pro oběti při svých střediscích a navazuje tak plynule na výstupy ukončeného projektu. Díky možnosti financování provozu alespoň části poraden pro oběti se podařilo udržet ve vybraných regionech lepší dostupnost služeb pro oběti.

Dále byla alokována částka 1 000 tis. Kč na projekty, které mají za cíl podpořit rychlou a efektivní pomoc obětem žhářského útoku ze srpna 2020 v Bohumíně. Tento projekt má přesah do roku 2021. V roce 2020 však nebyla podána žádná žádost na využití těchto prostředků.

ČLENSTVÍ V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH

Služba je členem dvou mezinárodních organizací – Confederation of European Probation (CEP) a European Forum for Restorative Justice (EFRJ).

CEP (Konfederace evropských probačních služeb)

CEP je mezinárodní nevládní organizací sdružující evropské probační služby a další organizace, které se věnují probaci, mediaci a sociální práci v trestní justici. Služba je členem konfederace od roku 2009. Cílem CEP je podporovat zejména prostřednictvím uplatňování alternativních sankcí a opatření účinnou politiku sociálního začleňování pachatelů trestné činnosti zpět do společnosti. V současné době také CEP usiluje o úzkou spolupráci a koordinaci mezi evropskými probačními službami v oblasti vzájemného sdílení dobré praxe. CEP se rovněž zaměřuje na podporu rozvoje dobré praxe programů restorativní justice a programů pro oběti trestné činnosti. Za tímto účelem CEP organizuje semináře, konference a workshopy, které poskytují odborníkům prostor pro intenzivní vzájemnou spolupráci. CEP má statut pozorovatele při Radě Evropy a účastní se aktivit několika jejích pracovních orgánů, především v rámci Evropského výboru pro problémy kriminality (CD-PC) a Výboru pro penologickou spolupráci (PC-CP). Zároveň spolupracuje s dalšími mezinárodními organizacemi a odbornými orgány v rámci OSN.

Služba má díky členství v CEP možnost se účastnit intenzivní vzájemné spolupráce mezi členskými zeměmi v rámci různých projektů a akcí. Služba takto může rozvíjet mezinárodní spolupráci na širší úrovni a současně má možnost sdílet důležité know-how a příklady dobré praxe. Díky CEP dochází rovněž k posílení vlivu ČR v oblasti probace, mediace a sociální práce v trestní justici. Činnost Služby, zejména díky jejímu dlouhodobému úsilí zaměřovat se nejen na pachatele, ale i na oběti trestné činnosti, je i v rámci CEP podporována jako dobrá a příkladná praxe. Ve spolupráci s CEP Služba v roce 2020 zahájila přípravu mezinárodní konference s názvem *The Restoration of Normality: Mirroring the Past in the Future*, která se uskuteční v Praze v roce 2021.

V roce 2020 uhradila Služba členský poplatek ve výši 6 298 EUR. V souvislosti s členskými poplatky je třeba uvést, že díky členství v CEP jsou realizovány některé zahraniční pracovní cesty (zejm. v rámci různých mezinárodních projektů), jejichž náklady jsou pak hrazeny organizátory.

EFRJ (Evropské fórum pro restorativní justici)

EFRJ je mezinárodní nevládní organizace sdružující především evropské subjekty (zejména státní probační a mediační služby, univerzity, výzkumná centra, ale i jednotlivce atd.), které se angažují na poli restorativní (obnovující) justice. Tento koncept staví do popředí justice snahu o nápravu situace po spáchání trestného činu intenzivní pomocí jeho obětem, zapojením komunity a prací s pachatelem tak, aby za své činy přejal zodpovědnost. Služba je členem EFRJ od roku 2018.

Díky členství v EFRJ získává Služba možnost intenzivní spolupráce s evropskými subjekty, které rozvíjí principy restorativní justice. V rámci členství je Služba aktivní součástí všech osvětových aktivit směřujících k propagaci konceptu restorativní justice (dlouhodobě např.

participujeme na tzv. Restorative Justice Week, který se koná v listopadu), projektu Restorative Justice: Strategies for Change v pozici Core Membera atd. Členství v EFRJ je spojeno s ročním poplatkem, který v roce 2020 činil 650 EUR.

RAN (Radicalisation Awareness Network)

Díky dlouhodobému členství v RANu sdílí Služba know-how Evropy v oblasti prevence extremismu a radikalizace. RAN sdružuje odborníky zapojené do prevence radikalizace a násilného extremismu v celé Evropě, zvyšuje povědomí o radikalizaci, realizuje setkání předních odborníků z různých evropských zemí, podporuje a realizuje výměnu znalostí a zkušeností v oblasti boje proti radikalizaci a násilnému extremismu. Od svého založení v roce 2011 navázalo spolupráci v rámci organizace více než 6 000 odborníků z praxe, kteří společně zastupují všechny členské státy EU. Jedná se zejména o sociální pracovníky, pracovníky s mládeží, učitele, zdravotníky, zástupce místních úřadů, policisty a vězeňské pracovníky zabývající se prevencí a potíráním násilného extremismu ve všech jeho formách a rehabilitací a reintegrací násilných extremistů. Služba disponuje proškolenými experty na tuto problematiku v rámci soudních krajů.